

Jaarplan FOBID in 2015

FOBID Netherlands Library Forum verbindt als koepelorganisatie de belangrijkste landelijke organisaties op het terrein van het bibliotheek- en informatiewerk in Nederland en zet zich in om de gemeenschappelijke belangen van de sector te behartigen. In toenemende mate speelt dit zich ook af in internationaal verband.

Werken aan een bloeiende bibliotheeksector, meehelpen bij een coherente dienstverlening, met het gezamenlijk publiek voor ogen, en zorgen voor gestroomlijnde belangenbehartiging: dat zijn de speerpunten van FOBID. 2015 is het jaar waarin FOBID zal werken aan een nieuw meerjarenperspectief, nu het Beleids- en Werkplan 2011-2014 is afgerond. FOBID houdt bij haar activiteiten en het stellen van prioriteiten rekening met de vernieuwde beleidsplannen van de samenwerkende partners, het actuele overheidsbeleid en de internationale trends.

Verbinden en belangen behartigen

FOBID zet haar rol als verbinder en belangenbehartiger onverminderd voort. Het zijn de twee pijlers waarop FOBID steunt. Ze zoekt naar nieuwe wegen om haar toegevoegde waarde voor partners en stakeholders merkbaar en zichtbaar te maken. Ze treedt in contact met organisaties en instellingen om deze voor een partnerschap en verbinding met FOBID te interesseren zodat de sector sterker als een geheel kan optreden en haar belangen behartigen, nationaal en internationaal. De kennisuitwisseling op landelijk niveau in de sector wordt daarmee versterkt. Prioriteit in 2015 heeft de verbinding met de archiefsector als partner.

Verbindend: werken met persona's

In 2013 heeft FOBID een gezamenlijk thema voor samenwerking tussen sectorinstellingen en informatieprofessionals geëntameerd. Uitgangspunt was het gezamenlijk publiek aangeduid als 'De mondige burger'. In samenwerking met Bureau Muzus is een interactief onderzoek uitgevoerd door professionals zelf, dat uitmondde in een aantal herkenbare publiekspersona's, waardoor het makkelijker wordt producten en diensten daarop af te stemmen, en in de gehele sector een bruikbare publieksbenadering te ondersteunen. In 2015 zal de integratie van de persona's in werkmethode en instellingsprocessen in een vervolgproject worden uitgevoerd, op basis van de eerdere aanbevelingen van de betreffende Taskforce.

Visie op Belangenbehartiging

FOBID als belangenbehartiger gaat voor eventueel optreden uit van een nauwkeurige analyse van de gemeenschappelijke belangen en de terreinen waarop zich deze afspelen.

FOBID houdt bij eventuele stellingname rekening met de publieke taken, overige belangen en relaties van de partners. Ze is zich bewust dat bijvoorbeeld in het auteursrecht bibliotheken en rechthebbenden deel uitmaken van elkaars biotoop. Dat vereist een voortdurend balanceren tussen verschillende soms samenvallende, soms uiteenlopende en soms zelfs tegengestelde belangen, kortom voorzichtigheid en prudentie zijn geboden. Elke actie van bibliotheekorganisaties moet gemotiveerd zijn door een zorgvuldige afweging van belangen en door een duidelijke en concrete relatie met het werk en de missie van de bibliotheken.

Met dit kader voor ogen bereidt de FOBID Juridische Commissie adviezen en standpunten voor over voorgenomen wetgeving en EU regelgeving. Het auteursrecht in al zijn facetten is aan revisie toe in het digitale tijdperk. Om adequaat te kunnen onderzoeken en optreden wordt een gericht fonds voor juridische zaken aangehouden.

*De eerste vergadering van het FOBID bestuur in 2015 onder voorzitterschap van Marjolein Nieboer
Met van links naar rechts: Ria Paulides (SHB), Charles Noordam (Bibliotheek Den Haag), Ap de Vries
(VOB), Marjolein Nieboer (UKB) Marian Koren (FOBID) Michel Wesseling (KNVI), Lily Knibbeler (KB).
Foto: Jos Uljee*

Internationaal

Ook op internationaal terrein treedt FOBID op als belangenbehartiger, zowel voor de Nederlandse bibliotheeksector als geheel, als voor specifieke advocacy- onderwerpen voorbereid binnen de kaders van EBLIDA en IFLA. Naast de internationale agendasetting (VN Post 2015 Agenda), gaat het met name om het (internationaal) framework voor E-content en dienstverlening, waartoe studies, pilots en overleg worden gefaciliteerd. Ook zal FOBID de internationale onderzoeken en enquêtes (van o.a. EBLIDA, IFLA etc.) coördineren bij beantwoording. De FOBID Werkgroep Statistics is daarbij behulpzaam.

Tevens zal FOBID zich inspannen voor stroomlijning tussen internationale en Nederlandse activiteiten op het terrein van auteursrecht en digitale bibliotheek. De vele initiatieven en activiteiten op deze terreinen kunnen meer effect sorteren als zij in elkaars verlengde worden geplaatst en bij de betrokkenen goed bekend zijn. Daaraan wil FOBID werken. Op deze wijze kan zij ook zorgen voor versterking van gezamenlijke belangenbehartiging op nationaal, Europees en internationaal niveau. Tenslotte zal FOBID zich inzetten, waar mogelijk en gewenst, voor presentatie van de gezamenlijke sector bij nieuwe beleidsmakers, politici en andere stakeholders. FOBID bestuur, - commissies en - bureau werken nauw samen aan de realisatie van deze activiteiten.

Activiteiten van Commissies

FOBID Juridische Commissie

De FOBID Juridische Commissie (FJC) zal in 2015 een actieve rol spelen in het signaleren, monitoren en reageren op een aantal dossiers van belang voor bibliotheken en de informatiedienstverlening. Ze doet dit in nauwe afstemming met collega's in Europees en internationaal verband, met name EBLIDA en IFLA. Ze staat allianties voor die de bibliotheken met één stem laten spreken. Daarnaast onderhoudt ze contacten met ministeries en het juridisch netwerk.

In 2015 gaat het in elk geval om de volgende activiteiten en onderwerpen:

- EU herziening Auteursrechtlijn; FOBID volgt met EBLIDA en partners de EU ontwikkelingen nauwgezet en neemt deel aan onderzoeken en consultaties, waarbij de inbreng van ervaringen in de Nederlandse situatie van groot belang zijn.
- EU Richtlijn Hergebruik Overheidsinformatie en de toepassing in Nederland; FJC zal alert zijn op de reikwijdte voor bibliotheken in het wetgevingsproces en hoopt de ervaringen van archieven op dit gebied te benutten.
- de toepassing in Nederland van de EU Richtlijn Verweesde Werken. FOBID zal deelnemen aan consultaties rondom wetgeving. Zij zal zich inzetten voor Extended Collective Licensing, en vergemakkelijking van het beschikbaar stellen van verweesde werken ten behoeve van het belangstellende publiek.

- e-Books en fair licensing

E-content en e-Books worden steeds belangrijker in de dienstverlening van bibliotheken, maar de gebruiksvoorwaarden kunnen aanmerkelijk verschillen.

FOBID ondersteunt de acties van EBLIDA en IFLA op dit terrein om meer bewustwording te creëren. Daarnaast ondersteunt FOBID acties van partners op het terrein van e-lending, open access, tekst en datamining en de clauselepraktijk in licentiecontracten.

- digitale omgeving en privacy

In toenemende mate komen vraagstukken van bescherming van privacy van bibliotheekgebruikers in het digitale tijdperk naar voren, o.a. clouddiensten. FJC wisselt kennis uit en zorgt voor aanvulling van haar eerdere Handreiking Privacy, waarbij ze het belang onderstreept van cross overs tussen de verschillende typen bibliotheken en ook erfgoedinstellingen.

FOBID Commissie RDA

Deze commissie verbindt de sector waar het de toepassing van RDA, de internationale nieuwe wijze van beschrijven en ontsluiten van bronnen, aangaat en is ingesteld als landelijk klankbord voor RDA zaken. Ze wordt door de Koninklijke Bibliotheek geleid.

FOBID Werkgroep Statistics

De Werkgroep heeft tot doel Nederlandse bibliotheekgegevens beschikbaar te maken voor internationale collega's en activiteiten, waar mogelijk aan te sluiten op internationale standaarden. Daarnaast richt de Werkgroep zich op het onderling uitwisselen van problemen en oplossingen rond het verzamelen en strategisch werken met statistiek. De Werkgroep is ervan overtuigd dat bibliotheekorganisaties meer nut kunnen hebben van de verzamelde gegevens in strategie, beleid en procespraktijk. Ze zoekt naar geschikte wegen om de Nederlandse bibliotheekstatistiek in internationaal perspectief op te trekken. In 2015 is daartoe een bijeenkomst voorzien. Onderwerpen zijn de overzichten van 2013 en de dataverzameling van 2014 en daarnaast een verkenning van integrale data-invoer en samenwerking.

FOBID International Office

Het FOBID bureau profiteert van de directe nabijheid in het KB complex van EBLIDA, IFLA, LIBER en andere internationale spelers. Die meerwaarde wordt benut voor afstemming van belangenbehartiging, internationale respons, contacten en aansluiting bij internationale standaarden.

FOBID coördineert de Nederlandse vertegenwoordiging (verkiezingen, nominaties) in internationaal verband . FOBID faciliteert de bekendmaking van EBLIDA en IFLA zaken in de Nederlandse bibliotheek- en informatiesector. Omgekeerd worden Nederlandse ontwikkelingen internationaal gepromoot. Met als resultaat: een stroom van bezoekers, waarvoor FOBID programma's aanbiedt. FOBID zet haar ondersteuning aan de Dutch Caribbean Library Association voort via o.a. een kennisnetwerk en internationale contacten. Tijdens de ACURIL conferentie 2015 in Paramaribo vindt nader overleg plaats over perspectief van de samenwerking.

FOBID is initiator van het netwerk The Hague – World Library Capital en hoopt capaciteit aan te trekken om een netwerkbijeenkomst te kunnen houden. Bij internationale bijeenkomsten in de KB worden deelnemers op het bijzondere karakter van Den Haag geattendeerd.

Het FOBID bureau maakt dankbaar gebruik van de ondersteuning en de stimulerende, ook internationale, omgeving die de vestiging in de Koninklijke Bibliotheek biedt. Omgekeerd stelt FOBID haar (inter)nationale expertise en kennis beschikbaar ter ondersteuning van landelijke projecten en programma's.

Contact

Bezoekadres
In Koninklijke Bibliotheek
Prins Willem-Alexanderhof 5
2595 BE Den Haag

Postadres
FOBID Netherlands Library Forum
Postbus 90407
2509 LK Den Haag

Tel: +31703140511
info@fobid.nl, www.fobid.nl